

بررسی رابطه معاملات با اشخاص وابسته و حق الزحمه حسابرسی

مرضیه آقاجانی^۱، فریبا افشار^۲، عقیده بستانی اصل^۳

۱- دانشجوی دکترای حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین mmfa.m93@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد حسابداری faribaafshar.69@gmail.com

۳- مدرس دانشگاه گروه حسابداری، دانشگاه جامع علمی کاربردی، مرکز آموزش مدیریت صنعتی اردبیل bakhshi.y74@gmail.com

چکیده:

هدف این پژوهش تعیین رابطه معاملات با اشخاص وابسته و حق الزحمه حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. در این راستا، حق الزحمه حسابرسی به عنوان متغیر وابسته و معاملات با اشخاص وابسته به عنوان متغیرهای مستقل منظور شده است. هدف تحقیق برای یک تحقیق کاربردی است. از نظر طرح تحقیق با تکیه بر اطلاعات تاریخی، رویدادها و نحوه استنتاج استقرایی همبستگی، نمونه آماری تحقیق شامل ۵۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در یک دوره زمانی ۱۰ ساله (۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳) انتخاب شده است. این تحقیق ابتدا به توصیف متغیرها می پردازد و سپس همبستگی بین متغیرهای تحقیق مورد آزمون قرار می گیرد و در نهایت اقدام در برآورد رگرسیون می باشد. نتایج رگرسیون حاکی از آن است که بین معاملات اشخاص وابسته و حق الزحمه حسابرسی رابطه معناداری یافت نشد و بنابراین فرضیه تحقیق رد شد. **کلمات کلیدی:** معامله با نهادهای وابسته، حق الزحمه حسابرسی.

مقدمه

معاملات با اشخاص وابسته ممکن است موجب استغناء سهام داران، مدیران و سایر کنترل کنندگان واحد انتفاعی و ایجاد هزینه برای طرفهای غیروابسته در این معاملات گردد. این مهم می تواند از طریق خرید و فروش داراییها، کالاها، خدمات، دریافت وامهایی با شرایط مطلوب و با استفاده از داراییهای شرکت به عنوان تضمین تسهیلات شخصی انجام گیرد که خود باعث انتقال ثروت خواهد بود. معاملاتی که عمدتاً به صورت مستقیم توسط سهامداران عمده، مدیران و اعضای هیئت مدیره انجام می گیرد تأثیر منفی بر ارزش شرکت و نقش قابل توجهی در رسواییهایی دارد که منجر به شکست شرکتها و گروههای بزرگی از شرکتها می شود. هر اندازه معاملات اشخاص وابسته در شرکت بیش تر باشد امنیت برای سهامداران جزء پایین تر بوده و در نتیجه این امر باعث کاهش ارزش سهام شرکت خواهد شد (نخیلی، مویز، ۲۰۱۱).

در شرکتهایی که معاملات با اشخاص وابسته وجود دارد معمولاً ارزش سهام آنها کاهش می یابد. هم چنین شواهد نشان می دهد در شرکتهایی که مناصب کلیدی مدیریتی به اعضای خانواده رسیده است، از ارزش کمتری نسبت به شرکتهایی که مدیران مستقل دارند برخوردار می باشد. مدیران و کارمندان شرکتها از منافع شرکت برای افزایش سرمایه خود استفاده می کنند (شون، رینگرت، ۲۰۰۷).

در ایران، استاندارد حسابداری شماره ۱۲ "افشا اطلاعات اشخاص وابسته" و استاندارد حسابرسی شماره ۵۵۰ "اشخاص وابسته" همچنین ماده ۱۲۹ قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ بر این گونه معاملات تأکید و بر نحوه عملکرد حسابداران و حسابرسان چارچوبی را تعیین نموده است. مضاف بر آنکه، دستورالعمل الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته در سال ۱۳۹۰ توسط هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای حمایت از حقوق سرمایه گذاران، پیشگیری از وقوع تخلفات و نیز ساماندهی و توسعه بازار شفاف و منصفانه اوراق بهادار طبق بند ۸، ۱۱ و ۱۸ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مجلس شورای اسلامی، مصوب آذر ۱۳۸۴) در ۱۳ ماده و ۵ تبصره به تصویب رسید و از ابتدای سال ۱۳۹۱ برای کلیه شرکتهای یاد شده لازم الاجرا شده است (استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸، استانداردهای حسابرسی، ۱۳۸۹، مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۴).

بیان مسئله

وجود حسابرسان مستقل می تواند به عنوان یک عامل بازدارنده جهت شناسایی و جلوگیری از وقوع معاملات با اشخاص وابسته عمل کند. البته پر واضح است که الزام شرکتها به افشای کامل معاملات با اشخاص وابسته و رعایت استانداردهای حسابداری مربوطه، با انجام حسابرسی به صورت با کیفیت و عمل به استانداردهای حسابرسی میسر خواهد بود. هیئت استانداردهای حسابداری مالی آمریکا (۱۹۸۲)، بیان میکند که معاملات با اشخاص وابسته نمی توانند در شرایط منصفانه انجام شود و با تأثیر بر قابلیت اتکای صورتهای مالی، استفاده کنندگان صورتهای مالی را گمراه می کنند، لذا از طریق افشاء، باید کنترل و نظارت شود. ناتوانی حسابرسان در شناسایی این معاملات، یکی از کاستی های حسابرسی است. انجمن حسابداران رسمی آمریکا (۲۰۰۱)، سه دلیل برای مشکل بودن حسابرسی اشخاص وابسته و معاملات با آنان را ارائه می کند: اول آنکه این معاملات به سادگی شناسایی نمی شوند، دوم، حسابرس برای شناسایی اشخاص وابسته و معاملات با آنان، به مدیران و سهامداران عمده اتکا می کند و سوم، این معاملات با کنترل های داخلی شرکت، به سادگی قابل رهگیری نیست. با توجه به ضرورت های اشاره شده در بالا محقق به دنبال یافتن پاسخ مناسبی به این پرسش است که: آیا بین معاملات با اشخاص وابسته بر حق الزحمه حسابرسی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد؟

اهداف تحقیق و ضرورت آن

بسیاری از معاملات با اشخاص وابسته در روال عادی عملیات واحد تجاری انجام می شود. در چنین شرایطی ممکن است خطر تحریف با اهمیت ناشی از این معاملات در صورتهای مالی، بیشتر از معاملات مشابه با اشخاص غیر وابسته نباشد. با این وجود، ممکن است در برخی شرایط ماهیت روابط و معاملات با اشخاص وابسته به گونه ای باشد که خطرهای تحریف با اهمیت آن در صورتهای مالی بیشتر از خطرهای تحریف با اهمیت معاملات با اشخاص غیر وابسته باشد. وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری ممکن است تحت تأثیر رابطه با اشخاص وابسته واقع شود حتی اگر معامله ای با اشخاص وابسته صورت نگیرد، وجود رابطه به تنهایی ممکن است برای تأثیرگذاری بر معاملات واحد تجاری با سایر اشخاص کافی باشد. همچنین، صرف وجود رابطه با اشخاص وابسته ممکن است سبب گردد یکی از دو طرف، به علت نفوذ قابل ملاحظه طرف دیگر، از پرداختن به امری اجتناب کند به دلایل مذکور، آگاهی از معاملات، مانده حسابهای فیما بین و رابطه با اشخاص وابسته ممکن است بر ارزیابی استفاده کنندگان صورتهای مالی از عملیات واحد تجاری شامل ارزیابی ریسک و فرصتهای پیش روی واحد تجاری، تأثیر بگذارد.

در نتیجه به منظور نظارت و کنترل مناسب بر این معاملات و پیشگیری از خطرهای احتمالی تقلب و تحریف صورتهای مالی ناشی از کوتاهی واحد تجاری در تشخیص یا افشای معاملات، روابط یا مانده حسابهای اشخاص وابسته و ارزیابی کیفیت اطلاعات موجود در صورتهای مالی، نیاز به اجرای ضوابطی در قالب حسابرسی و حق الزحمه ی آن در روند این معاملات و روابط می باشد که از طریق آن می توان عملکرد شرکتها را در شرایط وجود این معاملات مورد بررسی و تحلیل قرار داد. از طرف دیگر، گسترش معاملات اشخاص وابسته و افزایش بکارگیری این معاملات در شرکتها و همچنین دامنه ای گسترده از ساختارها و روابط بطوری که موجب افزایش پیچیدگی در معاملات با اشخاص وابسته شود و سیستمهای اطلاعاتی نیز در تشخیص یا تلخیص معاملات و مانده حسابهای بین واحد تجاری و اشخاص وابسته آن اثر بخش نباشد، ایجاب می کند که پژوهشهای متعددی در این زمینه انجام شود. هدف اصلی و کلی تحقیق حاضر بررسی و مطالعه معاملات با اشخاص وابسته در حق الزحمه حسابرسی شرکتها می باشد.

سؤالات اصلی پژوهش

آیا بین معاملات با اشخاص وابسته بر حق الزحمه حسابرسی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد؟

فرضیه پژوهش

بین معاملات با اشخاص وابسته با حق الزحمه حسابرسی رابطه مثبت وجود دارد.

روش پژوهش

اطلاعات مبانی نظری و تئوریک پژوهش، به صورت کتابخانه ای و با استفاده از کتب و مقالات فارسی و انگلیسی جمع آوری شده و اطلاعات لازم برای آزمون فرضیه ی پژوهش، از منابع مختلفی از جمله سایت بورس، سایت پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، سایت مدیریت پژوهش و... استخراج شده که پس از انتقال به صفحه گسترده EXCEL مورد پردازش قرار می گیرد. جامعه آماری تحقیق کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. روش نمونه گیری حذفی سیستماتیک است. پس از لحاظ نمودن معیارهای حذف سیستماتیک تعداد ۵۸ شرکت باقی ماندند که تمامی آنها به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. بنابراین مشاهدات ما به ۵۸۰ سال - شرکت رسید. همچنین روش تحقیق توصیفی و از نوع همبستگی است.

مدل مورد استفاده برای آزمون فرضیه

مدل رگرسیون ذیل را برای آزمون فرضیه‌ها برآورد می‌کنیم:

$$FEE_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 RPT_{i,t} + \beta_2 BIG4_{i,t} + \beta_3 SIZE_{i,t} + \beta_4 ROA_{i,t} + \beta_5 GROWTH_{i,t} + \beta_6 CR_{i,t} + \beta_7 RECEIV_{i,t} + \beta_8 INVENTORY_{i,t} + \beta_9 LOSS_{i,t} + \beta_{10} OPINION_{i,t} + \beta_{11} ARL_{i,t} + \beta_{12} LEVERAGE_{i,t} + \beta_{13} TENURE_{i,t} + \beta_{14} ST_{i,t} + \beta_{15} DAC_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

پیشینه تحقیق:

گوردون و همکاران (۲۰۰۴)، چئونگ و همکاران (۲۰۰۶)، (۲۰۰۸) در خصوص دیدگاه‌های معاملات با اشخاص وابسته معتقدند در خصوص معاملات با اشخاص وابسته دو دیدگاه وجود دارد که هر کدام جنبه‌های متفاوتی از اینگونه معاملات را بیان می‌دارند. دیدگاه اول با مسئله نمایندگی سازگار است. دیدگاه دوم این‌گونه معاملات را بخشی از تقاضای واحد تجاری قلمداد می‌کند و آن را تضمین‌کننده کار مدیران در شرکت می‌داند.

استین (۱۹۹۷)، چانگ و هونگ (۲۰۰۰)، خانا و پالپو (۲۰۰۰) و ژیان و وونگ (۲۰۱۰) در این خصوص اظهار داشته‌اند دیدگاه اثربخشی معاملات با اشخاص وابسته و مفهوم هزینه‌های معاملات ارائه شده توسط کواس (۱۹۳۷) و ویلیامسون (۱۹۷۵) را دنبال می‌کنند. این دیدگاه معاملات با اشخاص وابسته را مضر نمی‌داند و حتی ممکن است برای سهامداران سودمند نیز باشد.

ونکزی و همکاران (۲۰۱۰) در خصوص بررسی ارتباط بین ارزش شرکت و معاملات با اشخاص وابسته به این باور رسیدند که بین معاملات با اشخاص وابسته و ارزش شرکت‌ها رابطه‌ی معکوسی وجود دارد و این قبیل معاملات باعث کاهش در ارزش سهام شرکت می‌گردد.

کولیک و همکاران (۲۰۱۰) در بررسی رابطه‌ی بین افشای معاملات با اشخاص وابسته و ارزش شرکت به این نتیجه رسیدند که شرکت‌هایی که به معاملات با اشخاص وابسته روی می‌آورند نسبت به شرکت‌هایی که از این قبیل معاملات کمتر استفاده می‌کنند دارای ارزش کمتری می‌باشند. همچنین نتایج بررسی آنها نشان داد که افشای این‌گونه معاملات با وجود منافعی که برای استفاده‌کنندگان دارد، در نهایت منجر به کاهش ارزش سهام شرکت می‌گردد. همچنین دریافتند که بین وقوع این‌گونه معاملات و دریافت تسهیلات مالی رابطه‌ی معکوسی وجود دارد.

افضل خانی (۱۳۸۲) در بررسی نحوه‌ی افشای معاملات با اشخاص وابسته در شرکت‌های تجاری ایران و تأثیر آن بر اقتصاد کشور به این نتیجه دست یافت که جامعه‌ی حسابداران و حسابرسان در ایران از موضوع به طور کامل مطلع نبوده و نحوه‌ی برخورد آن‌ها در برخی موارد مغایر با استانداردهای ارایه شده در این زمینه بوده است.

مهربانی (۱۳۸۶) با بررسی ارایه‌ی مطلوب معاملات با اشخاص وابسته از دیدگاه استفاده‌کنندگان صورت‌های مالیه این نتیجه رسید که بین افشای اطلاعات و تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی رابطه‌ی معناداری وجود دارد و تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی باید در افشای معاملات با اشخاص وابسته کلیه‌ی الزامات افشای اطلاعات را طبق قوانین و مقررات استانداردهای حسابداری و حسابرسی کاملاً رعایت نمایند.

خلعتبری لیماکی، آراد و ابراهیمیان (۱۳۹۱) با بررسی اثر معاملات با اشخاص وابسته بر عملکرد شرکت‌ها نشان داد که بین معاملات با اشخاص وابسته و عملکرد مدیریت بر اساس شاخص کیوتوبین رابطه‌ی معکوس وجود دارد.

نتایج پژوهش رحیمیان و همکاران (۱۳۹۱) در بررسی رابطه‌ی ساختار مالکیت و کیفیت سود با تأکید بر نقش معاملات با اشخاص وابسته حاکی از آن بود که کیفیت سود شرکت و معاملات با اشخاص وابسته هر دو تحت تأثیر مستقیم درصد مالکیت سهامداران عمده قرار دارد. همچنین معاملات با اشخاص وابسته بر رابطه‌ی بین درصد مالکیت سهامداران عمده و کیفیت سود تأثیر دارد.

پژوهش سرلک و همکاران (۱۳۹۲) در خصوص بررسی رابطه‌ی بین معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت سود یافته‌های نشان داد که بین معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت سود رابطه‌ی مثبت معناداری وجود دارد.

در بررسی معاملات با اشخاص وابسته کامیابی و همکاران (۱۳۹۳) مشخص گردید نسبت اعضای غیر موظف هیئت مدیره بر ارتباط بین معاملات با اشخاص وابسته و خطای پیش بینی سود اثر تعدیل کننده دارد. آنها معتقدند که اگر چه تمام معاملات با اشخاص وابسته فرصت طلبانه نیستند، اما نگرش غالب این است که از عوامل تأثیرگذار بر ریسک می‌باشند و سرمایه‌گذاران، پیش از انجام سرمایه‌گذاری برای آن اهمیت زیادی قائل می‌شوند.

نتایج بررسی رجیبی و محمدی خشویی در سال (۱۳۸۷) در خصوص رابطه بین هزینه‌های نمایندگی و قیمت گذاری خدمات حسابرسی مستقل نشان داد که متغیرهای متوسط جمع دارایی‌ها و درآمدهای عملیاتی، درصد سهم اولین سهامدار عمده، پایان سال مالی و نوع حسابرس با حق الزحمه

حسابرسی ارتباط معنی داری دارند ولی سایر عوامل مرتبط با هزینه های نمایندگی از جمله نسبت حسابهای دریافتی و موجودی ها به جمع دارایی ها، نسبت کل بدهی ها به مجموع دارایی ها، نسبت سود قبل از کسر بهره و مالیات به جمع دارایی ها فاقد ارتباط آماری معنی داری با حق الزحمه حسابرسی می باشند.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

استنباط در مورد آزمون فرضیه ها بر اساس سطح معناداری بدست آمده از آزمون است. بدین گونه که هرگاه مقدار سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ باشد، فرض صفر در سطح ۹۵ درصد و اگر کمتر از ۰/۱ باشد در سطح اطمینان ۹۰ درصد رد می شود و در غیر این صورت فرض صفر رد نمی گردد. محاسبات با استفاده از نرم افزار Eviews ۷ انجام می گیرد. نرمال بودن باقی مانده های مدل رگرسیونی یکی از فرضیه های رگرسیونی است که نشان دهنده اعتبار آزمونهای رگرسیونی است. در ادامه با استفاده از آزمونهای مانایی بررسی می شود. زیرا نرمال بودن متغیرهای وابسته به نرمال بودن باقیمانده های مدل (تفاوت مقادیر برآوردی از مقادیر واقعی) می انجامد. پس لازم است نرمال بودن متغیر وابسته قبل از برآورد پارامترها کنترل شود و در صورت برقرار نبودن این شرط راه حل مناسبی برای نرمال نمودن آنها اتخاذ نمود.

توصیف یافته ها

در این بخش از گزارش تحقیق، داده ها یا متغیرهای تحقیق بر مبنای استفاده از شاخص های آماری مرکزی، پراکندگی و نسبی توصیف شده است. نتایج توصیف یافته ها در جدول شماره ۱-۱ است. در این جدول، آماره های توصیفی متغیرهای تحقیق محاسبه شده است. کل مشاهدات در هر سال به ازای هر سال برابر با ۵۸ و در یک دوره ۱۰ سال (۸۴ تا ۹۳) برابر با ۵۸۰ سال-شرکت بوده که از جدول توصیف داده ها به ازای متغیرها حذف شده است. اگر میانگین بزرگتر از میانه باشد نقاط بزرگ در داده ها وجود دارد و میانگین داده ها را تحت تأثیر قرار می دهد و توزیع داده ها چوله به راست می شود. در اکثر متغیرها به جز معاملات با اشخاص وابسته، اهرم مالی و اظهار نظر چوله به راست است. در صورتی که مقادیر میانگین و میانه متغیرها نزدیک به هم باشند توزیع متغیرها متقارن است. شاخص های آماری محاسبه شده در این جدول شامل میانگین، میانه، انحراف معیار، کمینه و بیشینه است که در جدول ۴-۱ به شرح زیر ارائه گردیده است.

جدول(۱):توصیف یافته های تحقیق

شرح	نام متغیر	میانگین	میانه	انحراف معیار	بیشینه	کمینه	ضریب چولگی	ضریب کشیدگی
FEE	حق الزحمه حسابرسی	2.761	2.700	0.454	2.889	1.477	0.782	3.969
RPT	معاملات با اشخاص وابسته	5.343	5.534	1.131	8.242	0.000	-1.072	5.818
BIG4	اندازه موسسه حسابرسی	0.240	0.000	0.427	1.000	0.000	1.220	2.488
SIZE	اندازه شرکت	5.980	5.919	0.592	7.868	4.699	0.618	3.440
ROA	بازده داراییها	0.135	0.112	0.132	0.957	-0.394	1.088	6.604
LEVERAGE	اهرم مالی	0.603	0.629	0.212	1.316	0.013	-0.427	3.531
GROWTH	رشد فروش	0.189	0.167	0.307	1.000	-0.963	-0.072	4.179
INVENTORY	موجودی	0.253	0.227	0.137	0.935	0.000	1.096	80.806
RECEIV	حساب دریافتی	0.258	0.246	0.166	0.789	0.000	0.592	2.903
OPINION	اظهار نظر	1.538	2.000	0.502	3.000	1.000	-0.111	1.119
LOSS	زبان خالص	0.072	0.000	0.259	1.000	0.000	3.300	11.888
ST	معاملات خاص	0.029	0.000	0.169	1.000	0.000	5.581	32.148
TENURE	تصدی حسابرس	2.914	2.000	2.055	10.000	1.000	1.343	4.461
CR	نسبت جاری	1.302	1.220	0.567	3.700	0.220	1.185	5.111

1.875	-0.007	8.000	#####	25.179	####	####	تاخیر گزارش حسابرسی	ARL
145.3079	11.1419	0.000	2.663	0.182	0.073	0.091	اقدام تعهدی اختیاری	DAC

با توجه به جدول فوق می توان کلیه متغیرها را با توجه به شاخص های مربوط از نظرگاه آماری مورد بررسی قرار داد. میانگین متغیر حق الزحمه حسابرسی ۲.۷۶ می باشد و همچنین میانه، ماکسیمم، مینیمم، انحراف معیار، ... و توصیفات دیگر برای تمام متغیرها ارائه می دهد اصلی ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده هاست . میانه یکی دیگر از شاخص های مرکزی می باشد که وضعیت جامعه را نشان می دهد . و نشان می دهد که نیمه از داده ها کمتر از این مقدار ونیمی دیگر بیشتر از این مقدار هستند همچنین یکسان بودن مقدار میانگین و میانه نشان دهنده نرمال بودن این متغیر می باشد . به طور کلی پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آنها نسبت به میانگین است . از مهم ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است . میزان عدم تقارن منحنی فراوانی را چولگی می نامند . اگر ضریب چولگی صفر باشد، جامعه کاملاً متقارن است و چنانچه این ضریب مثبت باشد، چولگی به راست و اگر ضریب منفی باشد چولگی به چپ دارد، پارامتر پراکندگی میزان کشیدگی یا پخی منحنی فراوانی نسبت به منحنی نرمال استاندارد رابرجستگی یا کشیدگی می نامند . اگر کشیدگی حدود صفر باشد، یعنی منحنی فراوانی از لحاظ کشیدگی وضع متعادل و نرمالی دارد، اگر این مقدار مثبت باشد منحنی برجسته و اگر منفی باشد منحنی پهن میباشد . که برای تمام متغیرها کشیدگی مثبت می باشد. ضریب اهرم مالی باید کمتر از یک باشد زیرا بدهی کمتر از دارایی است ولی حداکثر مقدار اهرم مالی در جدول (۱-۴) برابر با ۱.۳۱ است که مربوط به شرکت سایپا دیزل است که در سال ۹۳ به دلیل منفی بودن حقوق صاحبان سهام مبلغ بدهی بیشتر از دارایی شده باعث شده که اهرم مالی بیشتر از یک شود.

نتایج آزمون فرضیه

فرضیه: بین معاملات با اشخاص وابسته با حق الزحمه حسابرسی رابطه وجود دارد.

مطالعات انجام شده بر روی شرکت های نمونه در بازه ی زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳ و یافته های به دست آمده از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی که در فصل چهارم صورت گرفته و با توجه به نتایج حاصل از آن از آنجا که مقدار سطح معنی داری t برای متغیر معاملات با اشخاص وابسته شرکت بیشتر از ۰.۰۵ می باشد. بنابراین آزمون تساوی ضریب رگرسیون این متغیر برابر صفر رد می شود که این مسئله نشان میدهد متغیر مستقل معاملات با اشخاص وابسته با سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار نمی باشند. بر اساس نتایج حاصله ، اندازه ضریب متغیر مستقل معاملات با اشخاص وابسته برابر با ۰.۰۰۱- و با سطح معناداری ۰.۹۵ است که بیشتر از ۰/۰۵ می باشد این یافته نشان می دهد که بین متغیر مذکور با متغیر وابسته حق الزحمه حسابرسی ، ارتباط معکوس و بی معنی به لحاظ آماری وجود دارد یافته های حاصل از برآزش مدل ، با ادعای مطرح شده در فرضیه تحقیق سازگار نمی باشد.

جدول (۲): خلاصه نتایج آزمون

نتایج حاصل از پژوهش حاضر	متغیر وابسته	متغیر مستقل و کنترلی
فاقد معناداری	حق الزحمه حسابرسی	معاملات یا اشخاص وابسته
فاقد معناداری		تاخیر گزارش حسابرسی
فاقد معناداری		اندازه موسسه حسابرسی
فاقد معناداری		نسبت جاری
فاقد معناداری		اقدام تعهدی اختیاری
فاقد معناداری		رشد فروش
همسو و معنی دار		موجودی
فاقد معناداری		اهرم مالی
فاقد معناداری		زیان خالص

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

فاقد معناداری		اظهار نظر
فاقد معناداری		حساب دریافتی
فاقد معناداری		بازده دارایی
همسو و معنی دار		اندازه شرکت
فاقد معناداری		معاملات خاص
فاقد معناداری		تصدی حسابرس

پیشنهادات پژوهش

پیشنهادهای زیر را برای تحقیقات آینده ارائه می شود؛

الف) پیشنهاد می شود که محققان آتی به بررسی تأثیر معاملات با اشخاص وابسته بر کیفیت حسابرسی بپردازند.

ب) با توجه به اینکه در این پژوهش از مدل تعدیل شده جونز برای محاسبه ارقام تعهدی اختیاری و غیر اختیاری استفاده شده، پیشنهاد می شود

در پژوهش های آتی از سایر مدل ها برای برآورد ارقام تعهدی اختیاری و غیر اختیاری استفاده گردد

ج) انجام تحقیق حاضر با استفاده از اطلاعات مالی میان دوره ای شرکت ها.

د) بررسی تحقیق حاضر با استفاده از اطلاعات مالی شرکت های فعال در بازار فرابورس.

۱. استانداردهای حسابداری، (۱۳۸۸)، استاندارد شمار ۱۲، افشای اطلاعات اشخاص وابسته.
۲. استانداردهای حسابرسی، (۱۳۸۹)، استاندارد ۵۵۰، اشخاص وابسته.
۳. اعتمادی، حسین، معصومه صالحی راد، (۱۳۹۰)، بررسی نقش چرخه ی عمر در رابطه ی بین اشخاص وابسته و عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه ی نظریه های نوین حسابداری، شماره دوم، صص ۲-۲۴
۴. افضل خانی، یوسف، (۱۳۸۲)، نحوه ی افشای معاملات با اشخاص وابسته در شرکتهای تجاری ایران و تأثیر آن بر اقتصاد کشور، پایان نامه ی کارشناسی ارشد به راهنمایی دکتر فرقان دوست حقیقی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، صص ۵۵.
۵. حساس یگانه، یحیی و علوی طبری، حسین. (۱۳۸۲). رابطه بین منابع صرف شده بر روی حسابرسی داخلی و مخارج حسابرسی مستقل. فصلنامه مطالعات حسابداری. سال اول. شماره ۴. صص ۷۲ تا ۹۶.
۶. خدادادی، ولی و حاجی زاده، سعید. (۱۳۹۰). تئوری نمایندگی و حق الزحمه حسابرسی مستقل: آزمون فرضیه جریان های نقد آزاد. پژوهش های تجربی حسابداری مالی. سال اول. شماره دوم. صص ۹۲-۷۶.
۷. خلعتبری لیماکی، عبدالصمد، حامد آراد، محمدتقی ابراهیمیان، (۱۳۹۱)، بررسی اثر معاملات با اشخاص وابسته بر عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کنفرانس ملی حسابداری مدیریت مالی و سرمایه گذاری، دانشگاه جامع علمی- کاربردی استان گلستان.
۸. رجبی، روح الله و رجبی خوشنوی، (۱۳۸۷)، هزینه های نمایندگی و قیمت گذاری خدمات حسابرسی مستقل، بررسی های حسابداری و حسابرسی. دوره ی ۱۵، شماره ۵۳؛ صص ۳۵-۵۲.
۹. رحیمیان، نظام الدین، فرزین رضایی، محمد امین حاجی فتحعلی، (۱۳۹۱)، بررسی رابطه ی بین ساختار مالکیت و کیفیت سود با تأکید بر نقش معاملات با اشخاص وابسته، پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دانشکده ی حسابداری و مدیریت رجا، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران.
۱۰. سرلک، نرگس، مینا اکبری، (۱۳۹۲)، بررسی رابطه بین معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت سود، فصلنامه ی علمی و پژوهشی بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره چهار، صص ۷۷-۹۲.

The banner features a background image of a person's hands using a calculator and a laptop. On the left, there is a large orange arrow pointing upwards. In the center, the text reads 'چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه' (Challenges and Solutions of New Managers in Accounting and Industry). Above this, it says 'نخستین کنفرانس ملی' (First National Conference) and 'ISC' with the phone number '۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴'. To the right, there are logos for the Ministry of Economic Affairs and Finance and the Institute of Accountants and Auditors. Below the main title, it specifies the date 'زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰' and the website 'MCII-conf.ir'. A circular logo with 'MCII CONF. 11' is also present.

11. Ahsan Habib, J Haiyan, and Zh Donghua, Related-Party Transactions and Audit Fees: Evidence from China, JOURNAL OF INTERNATIONAL ACCOUNTING RESEARCH , ANUARY2015, Vol. 14, No. 1
12. Chang, S. J., and J. Hong. 2000. Economic performance of group-affiliated companies in Korea: Intragroup resources sharing and internal business transaction. Academy of Management Journal 43 (3): 429– 434.
13. Chang, S. J., Hong, J. (2000). Economic Performance of Group-Affiliated Companies in Korea: Intragroup Resource Sharing and Internal Business Transaction. Academy of Management Journal43 (3), PP: 429-448.
14. Chen, S., K. Wang, and X. Li. 2012. Product-market competition, ultimate controlling structure, and diversified Indian business groups. The Journal of Finance 55 (2): 867.
15. Chen, X., Arnoldi, J., Chaohong Na. (2015). Governance Structure and Related Party Loan Guarantees, Yunnan University of Finance and Economics, Shanghai Jiao Tong University (SJTU) - Antai College of Economics and Management.
16. Chien, C.Y., Hsu, C. S. (2010). The Role of Corporate Governance in Related Party Transactions, National Yunlin University.
17. Choi, J.-H., J.-B. Kim, X. Liu, and D. A. Simunic .(2008). Audit pricing, legal liability regimes, and Big 4 premiums: Theory and cross-country evidence. Contemporary Accounting Research 25 (1): 55-99.